



# Άρχισε η υποβολή αιτήσεων για το κοινωνικό μέρισμα

Σε λειτουργία τέθηκε από χθες η ειδική εφαρμογή της ΗΔΙΚΑ

**Μ**ε τους κωδικούς του TAXISnet μπορούν να εισέρχονται στην ειδική εφαρμογή της ΗΔΙΚΑ οι περίπου 253.000 ενδιαφερόμενοι προκειμένου να υποβάλουν αίτηση για το κοινωνικό μέρισμα του 2019.

Η εφαρμογή <<https://www.koinonikomerisma.gr>> είναι η ίδια με εκείνη που χρησιμοποιήθηκε και πέρυσι για το κοινωνικό μέρισμα του 2018 και τέθηκε σε λειτουργία από χθες το απόγευμα.

Το ύψος του κοινωνικού μερίσματος είναι 700 ευρώ ανά ωφελούμενη μονάδα.

Με την είσοδο στην εφαρμογή και την ηλεκτρολόγηση των στοιχείων του, ο ενδιαφερόμενος βλέπει αν είναι δικαιούχος ή όχι του κοινωνικού μερίσματος. Από το υπουργείο Οικονομικών διευκρινίζουν ότι ο ΟΑΕΔ διαθέτει τα στοιχεία για τους μακροχρόνια άνεργους, τα οποία σε συνδυασμό με τα στοιχεία της ΑΑΔΕ για τον ΑΦΜ και τα εισοδήματα, δείχνουν ποιοί είναι οι δικαιούχοι του μερίσματος. Το ίδιο ισχύει και για τα στοιχεία για τις πολύτεκνες οικογένειες και τα άτομα με αναπηρία.

Διευκρινίζεται επίσης ότι για να προσδιοριστούν οι δικαιούχοι του μερίσματος δεν θα λαμβάνεται υπόψη μόνο το πραγματικό ετήσιο οικογενειακό εισόδημα, αλλά και το τεκμαρτό εισόδημα, που προκύπτει με βάση τα τεκμήρια διαβίωσης της Εφορίας, εφόσον είναι μεγαλύτερο του πραγματικού.



**Οι αιτούντες οφείλουν να δηλώσουν υποχρεωτικά τον IBAN του τραπεζικού λογαριασμού τους προκειμένου να γίνει η καταβολή του κοινωνικού μερίσματος.**

Συγκεκριμένα, η απόφαση προβλέπει ότι θα λαμβάνεται υπόψη το άθροισμα του φορολογητέου εισοδήματος όλων των μελών της οικογένειας, όπως αυτό προκύπτει από τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος που υποβλήθηκαν φέτος, για το έτος 2018.

Σύμφωνα δε με την ισχύουσα νομοθεσία, ως «φορολογητέο εισόδημα» θεωρείται το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ του πραγματικού δηλωθέντος απ' όλες τις πηγές και του τεκμαρτού, όπως αυτό προσδιορίζεται με βάση τις αντικειμενικές δαπάνες ή τα τεκμήρια διαβίωσης και τις δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων. Ως εκ τούτου σε όσες περιπτώσεις το συνολικό πραγματικό δηλωθέν εισόδημα μιας οικογένειας πολυτέκνων ή ανέργων είναι μικρότερο από το προβλεπόμενο εισοδηματικό όριο για τη χορήγηση του επιδόματος, αλλά το τεκμαρτό εισόδημα είναι μεγαλύτερο από το όριο αυτό, η οικογένεια δεν θα δικαιούται το μέρισμα.

## Προσοχή στον IBAN

Οι αιτούντες οφείλουν να δηλώσουν υποχρεωτικά τον IBAN του τραπεζικού λογαριασμού τους προκειμένου να γίνει η καταβολή του ποσού.

Σε περίπτωση που ο αριθμός IBAN που δηλώθηκε δεν είναι ενεργός, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η πίστωση του λογαριασμού στον οποίο ο ενδιαφερόμενος είναι αποκλειστικός δικαιούχος ή συνδικαιούχος, θα πρέπει ο ίδιος να μεταβεί στο οικείο πιστωτικό ίδρυμα τήρησης του εν λόγω λογαριασμού και να διευθετήσει το ζήτημα μέχρι τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων. Εάν ο ίδιος IBAN εμφανίζεται να έχει δηλωθεί δύο ή περισσότερες φορές σε διαφορετικές αιτήσεις και για διαφορετικούς δικαιούχους, ισχύει και είναι έγκυρη μόνο η πρώτη χρονικά υποβληθείσα αίτηση.

Σε περίπτωση που προκύψει ασυμφωνία στοιχείων μεταξύ ΑΦΜ και ΑΜΚΑ, ο αιτών ή το μέλος του νοικοκυριού στον οποίο τα στοιχεία εμφανίζονται να ασυμφωνία πρέπει εντός της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων να αιτηθεί την αλλαγή στοιχείων του ΑΜΚΑ του στα ΚΕΠ και κατόπιν αυτού να προχωρήσει στην ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής της αίτησης.

Μετά την οριστική υποβολή της αίτησης, ο αιτών θα ενημερώνεται αυτόματα για την έγκριση ή την απόρριψή της.

[SID:13237223]

## Ποιοι και πόσοι είναι οι δικαιούχοι

▼ Οι τέσσερις κατηγορίες νοικοκυριών με 953.000 μέλη που θα λάβουν την έκτακτη οικονομική ενίσχυση των 700 ευρώ είναι οι εξής:

1. Οικογένειες με 4 ή περισσότερα παιδιά και φορολογητέο οικογενειακό εισόδημα, με βάση τις δηλώσεις έτους 2019, έως 20.000 ευρώ. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν 19.140 νοικοκυριά.
2. Οικογένειες που τουλάχιστον ο ένας γονέας είναι μακροχρόνια άνεργος, δηλαδή άνω των 12 μηνών, με τουλάχιστον ένα

εξαρτώμενο τέκνο και με φορολογητέο οικογενειακό εισόδημα έως 15.000 ευρώ. Λαμβάνονται υπόψη και μονογονεϊκές οικογένειες, ενώ ο αριθμός των νοικοκυριών ανέρχεται σε 163.778.

3. Οικογένειες που και οι δύο γονείς είναι βραχυχρόνια άνεργοι, κάτω δηλαδή των 12 μηνών, με τουλάχιστον ένα εξαρτώμενο τέκνο και φορολογητέο οικογενειακό εισόδημα έως 15.000 ευρώ. Και στην περίπτωση αυτή λαμβάνονται υπόψη μονογονεϊκές οικογένειες,

με τον αριθμό των νοικοκυριών που θα ωφεληθούν να υπολογίζεται σε 40.927.

4. Οικογένειες με εξαρτώμενα τέκνα ΑμεΑ, δικαιούχοι του σχετικού επιδόματος, είτε ανήλικα είτε ενήλικα. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν περίπου 29.000 νοικοκυριά.

Για να λάβουν τα νοικοκυριά την έκτακτη ενίσχυση θα πρέπει επιπλέον να πληρούν τα εξής κριτήρια:

■ Τουλάχιστον ένας από τους δύο γονείς του νοικοκυριού θα πρέπει να διαμένει, νόμιμα και

μόνιμα, στην ελληνική επικράτεια τα τελευταία 10 έτη, όπως προκύπτει από την υποβολή φορολογίας εισοδήματος κατά την τελευταία δεκαετία.

■ Και οι δύο γονείς του νοικοκυριού θα πρέπει να είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας.

■ Το άθροισμα των καταθέσεων όλων των μελών του νοικοκυριού, σε όλα τα πιστωτικά ιδρύματα της χώρας ή του εξωτερικού, καθώς και η τρέχουσα αξία μετοχών και ομολογιών να μην υπερβαίνει τις 20.000 ευρώ.

## 2. ΓΕΡΝΑΕΙ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ Η ΘΕΣΣΑΛΙΑ

Μέσο: . . . . . ΘΕΣΣΑΛΙΑ ΒΟΛΟΥ

Ημ. Έκδοσης: . . . 16/12/2019 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 18/12/2019

Σελίδα: . . . . . 21



## Γερνάει επικίνδυνα η Θεσσαλία

**Π**ρωτοφανή για τα ελληνικά δεδομένα από την περίοδο της γερμανικής κατοχής χαρακτηρίζει τη διαταραχή του δημογραφικού ισοζυγίου στην Ελλάδα ο ειδικός ιατρός Εργασίας, αναπληρωτής καθηγητής Επιδημιολογίας και Επαγγελματικής Υγιεινής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας Γιώργος Ραχιώτης. Ο κ. Ραχιώτης σε συνέντευξή του στην εφημερίδα «Ελευθερία» της Λάρισας και στον Δημήτρη Κατσανάκη, παρουσιάζει πτυχές του φλέγοντος για την ελληνική κοινωνία προβλήματος,

αναφέρεται στο αρνητικό ισοζύγιο γεννήσεων θανάτων, που αποδίδει στη «δυτικοποίηση» της ελληνικής κοινωνίας και στην τελευταία οικονομική κρίση. Σύμφωνα με το kosmoslarissa.gr (με πληροφορίες από Ελευθερία), αρνητικό είναι το ισοζύγιο και στους Νομούς Λάρισας και Μαγνησίας, αλλά οι γεννήσεις είναι καλύτερες έναντι των θανάτων σε σύγκριση με αυτές τις Δυτικές Θεσσαλίας. Ενδεικτικά στον Νομό Λάρισας, το έτος 2018, καταγράφονται 2.279 γεννήσεις έναντι 3.004 θανάτων.



# Εκλογές στο Σύλλογο Πολυτέκνων Σητείας

## Ένας σύλλογος με ενεργό συμμετοχή και δραστηριότητα

Πραγματοποιήθηκε η εξ αναβολής Γενική Συνέλευση του Συλλόγου Πολυτέκνων Σητείας, που περιέλαβε και αρχαιρεσίες για την ανάδειξη νέου Διοικητικού Συμβουλίου, ενώ προηγήθηκαν και εγκρίθηκαν ο απολογισμός πεπραγμένων και ο οικονομικός απολογισμός. Επίσης έγινε σχεδιασμός της δράσης για την επόμενη περίοδο.

Εξελέγησαν:

- Για το Δ.Σ.: Χαράλαμπος Σπυριδάκης, Γεώργιος Κατσούλης, Ελευθέριος Συλλιγάρδος, Γεώργιος Τσιφετάκης, Ελευθερία Κατσαράκη, Γεώργιος Τζωρτζάκης, Μαρία Γιατζάκη. Αναπληρωματικά μέλη Μαρία Γιαλούση και Νικ. Μαζωνάκης.

- Για την Εξελεγκτική Επιτροπή οι : Γεώργιος Ασπράς, Δημήτριος Τηνιτικός και Γεώργιος Μαρινάκης.

Η συγκρότηση του νέου Δ.Σ. σε σώμα αναμένεται να γίνει αύριο Τετάρτη κατά τη διάρκεια της πρώτης συνεδρίασής του.

Ο Πρόεδρος του απερχόμενου Δ.Σ. κ. Χαράλαμπος Σπυριδάκης, που ε-

πανεκλέγεται και στο νέο, ανέφερε ότι όλα κύλησαν ομαλά και εξέφρασε την ικανοποίησή του για την ανανέωση των μελών και στο Δ.Σ. και στην εξελεγκτική επιτροπή. «Όπως έχουμε επισημάνει, είναι σημαντικό τα μέλη ενός Συλλόγου -επομένως και του Συλλόγου Πολυτέκνων- να είναι ενεργά, να συμμετέχουν στις διαδικασίες και στις δράσεις του σωματείου. Πρέπει να είμαστε ενωμένοι και να αγωνιζόμαστε όλοι μαζί για να αλλάξουν δεδομένα, για να αντιμετωπιστούν προβλήματα», τόνισε.

### Οι δράσεις

Παράλληλα σημείωσε ότι «ο Σύλλογος Πολυτέκνων Σητείας καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια στην κατεύθυνση στήριξης των μελών του και συνολικά των πολυτέκνων οικογενειών. Είναι ένα ενεργό σωματείο με συμμετοχή την προηγούμενη θητεία σε όλες τις παγκρήτιες συσκέψεις των Συλλόγων με αντικείμενο συζήτησης τα φλέγοντα προβλήματα των πολυτέκνων.

Προχώρησε επίσης σε

επαφές κατόπιν σχετικής πρόσκλησης που απήχθη σε βουλευτές όλων των κομμάτων, όπου έθεσε τα διαχρονικά ζητήματα που απασχολούν το Σύλλογο, την πολύτεκνη οικογένεια, δίδοντας έμφαση επίσης το πρόβλημα του δημογραφικού το οποίο είναι μείζον πλέον για την χώρα.

Ο Σύλλογος προχώρησε στη έκδοση ψηφισμάτων για προβλήματα που ταλανίζουν τη μεγάλη οικογένεια των πολυτέκνων. Συμμετείχε σε εκδηλώσεις και δράσεις που αφορούν την ανάδειξη, προώθηση, διεκδίκηση τοπικών ζητημάτων, όπως αυτό της δημιουργίας Γηροκομείου στην Σητεία αλλά και το θέμα των ΑΠΕ-ΒΑΠΕ.

«Πέραν των προβλημάτων που έχει η οικογένεια των πολυτέκνων και τα οποία κι εμείς προσπαθούμε με όλες μας τις δυνατότητες να αναδεικνύουμε ζητώντας λύσεις, ο Σύλλογός μας εστιάζει και σε τοπικά θέματα διότι μας αφορούν όλους, όλη την τοπική κοινωνία», τονίζει.

Στο πλαίσιο δράσης του

Συλλόγου συμπεριλαμβάνονται και οι θεσμοθετημένες πλέον ετήσιες εκδηλώσεις, όπως της βράβευσης παιδιών πολυτέκνων οικογενειών που αρίστευσαν στο σχολείο ή εισήχθησαν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Ακόμη οι εκδηλώσεις προσφοράς σχολικής ύλης και τσάντας στα πρωτάκια, η τιμητική εκδήλωση για τις νέες πολυτέκνες μητέρες καθώς και άλλες, η κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας ή αποκριάτικες, που διοργανώνει ο Σύλλογος.

### Ευχαριστίες

Ο κ. Σπυριδάκης ευχαρίστησε όσους στηρίζουν τη δράση του Συλλόγου. Ιδιαίτερα -όπως είπε- η Περιφέρεια, ανταποκρινόμενη σε αίτημα του Συλλόγου έδωσε επιχορήγηση, μέσω της οποίας στάθηκε εφικτή η υλοποίηση εκδηλώσεων, αλλά και η στήριξη οικογενειών σε πολύ δεινή οικονομική κατάσταση. Ευχαρίστησε και τα μέλη του Συλλόγου καθώς και του Δ.Σ. κι ευχήθηκε σε όλους καλές γιορτές, με υγεία.

ΜΑΡΙΖΑ ΨΑΡΑΚΗ

#### 4. ΟΛΟ ΚΑΙ ΛΙΓΟΤΕΡΑ ΠΑΙΔΙΑ ΓΕΝΝΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ

Μέσο: . . . . . DAILY PHARMANEWS

Ημ. Έκδοσης: . . . 17/12/2019 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 18/12/2019

Σελίδα: . . . . . 6



## Όλο και λιγότερα παιδιά γεννιούνται στη χώρα μας

Στην Ελλάδα, όπως και σε όλες τις ανεπτυγμένες χώρες του πλανήτη μας, αναφέρει ο καθηγητής Δημογραφίας κ. Βύρων Κοτζαμάνης, οι συνθήκες που οδηγούν στην ανάδυση ενός νέου κυρίαρχου τύπου οικογένειας (μιας οικογένειας με λιγότερα από δυο παιδιά) έχουν πλέον δημιουργηθεί.



**Ο**ι αναπαραγωγικές μας συμπεριφορές έχουν αλλάξει και η πρόσφατη κρίση απλώς επιτάχυνε ελαφρώς τις προ-υπάρχουσες τάσεις πτώσης της γονιμότητας. Τα μέτρα στήριξης της οικογένειας και του παιδιού που εξήγγειλε η κυβέρνηση, είναι μεν θετικά, αλλά, σύμφωνα με τον κ. Κοτζαμάνη, δεν αναμένεται να οδηγήσουν στην αύξηση -που είναι και το ζητούμενο- του αριθμού των παιδιών που θα κάνουν οι γυναίκες, οι οποίες γεννήθηκαν μετά το 1980.

Ο κ. Κοτζαμάνης τεκμηριώνει με στοιχεία τα προαναφερθέντα στην δημοσιευμένη εργασία του στο 37ο τεύχος των Δημογραφικών Νέων του Εργαστηρίου Δημογραφικών και Κοινωνικών Αναλύσεων (ΕΔΚΑ) του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας με θέμα: «Τα νέα μέτρα στήριξης της οικογένειας και του παιδιού και η συμβολή τους στις γεννήσεις και την γονιμότητα» αναφέροντας ότι «στις γενεές που γεννήθηκαν μετά τα τέλη της δεκαετίας του '50 η γονιμότητα μειώνεται γρήγορα καθώς εάν οι γυναίκες που γεννήθηκαν λίγο πριν από τον πόλεμο έκαναν κατά μέσο όρο 2,2 παιδιά, αυτές που γεννήθηκαν μια εικοσαετία αργότερα (το 1955-59) έκαναν 1,9 παιδιά και οι μετά το 1960 κάνουν όλο και λίγο λιγότερα με αποτέλεσμα όσες έχουν

γεννηθεί το 1975 να κάνουν μόλις 1,55 παιδιά/γυναίκα. Ταυτόχρονα, η μέση ηλικία στην τεκνογονία αυξάνεται συνεχώς, από : 26,3 έτη στις γενεές 1960-64 στα 30,3 έτη στις γενεές 1975- 1979».

Η πρόσφατη οικονομική κρίση, σύμφωνα με τον κ. Κοτζαμάνη εκδηλώθηκε σε μια περίοδο που χαρακτηρίζεται από την μείωση του πλήθους των γυναικών αναπαραγωγικής ηλικίας (300 χιλ. λιγότερες ανάμεσα στο 2009 και το 2018), την συνεχή αύξηση της ηλικίας στην απόκτηση των παιδιών (αύξηση που έχει ξεκινήσει εδώ και μια τριακο-νταπενταετία) και την μείωση του μέσου αριθμού των παιδιών στις διαδοχικές γενεές των γυναικών που γεννήθηκαν μετά το 1960. **Η επιδείνωση του οικονομικού περιβάλλοντος και η ήδη σχετικά υψηλή ηλικία στην τεκνογονία κατά την εκδήλωση της κρίσης, θα επηρεάσουν ακόμη και αυτήν την αναπλήρωση των γεννήσεων από τις νεότερες γενεές, καθώς κάποιες από αυτές που θα θελήσουν να κάνουν ένα παιδί μετά τα 35 τους δεν θα το επιτύχουν, καθώς η βιολογική ικανότητα σύλληψης μειώνεται ταχύτατα μετά την ηλικία αυτή.** Έτσι, με βάση τις αναλύσεις μας, σημειώνει, **οι γυναίκες που γεννήθηκαν την δεκαετία του 1980**

**κάνουν στο τέλος της αναπαραγωγικής τους ζωής λίγο λιγότερα από 1,5 παιδιά, έναντι 1,8-1,9 παιδιών που έκαναν οι μητέρες τους.**

Στο ερώτημα δε που τίθεται από πολλούς «τι μπορεί να γίνει για να ανακοπεί η φθίνουσα πορεία της γονιμότητας στη χώρα μας;» ο κ. Κοτζαμάνης απαντά ότι απαιτείται μια προοδευτική αλλαγή των αναπαραγωγικών μας συμπεριφορών και η δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος που θα επιτρέψει την υλοποίηση από τις νεότερες γενεές του επιθυμητού μεγέθους οικογένειας (γύρω στα δύο παιδιά). «Τα όποια μέτρα ληφθούν», δηλώνει «θα πρέπει να είναι επικεντρωμένα στο παιδί και την οικογένειά του, ανεξαρτήτως της μορφής της (συμβίωση με/χωρίς σύμφωνο, γάμος, μονογονεϊκή οικογένεια) και προφανώς να στοχεύουν στην αλλαγή των ειδικών και γενικών συνθηκών που επηρεάζουν την έλευση των παιδιών». Τονίζει δε ακόμη ότι τα όποια μέτρα ληφθούν «δεν θα ανατρέψουν άμεσα τις υφιστάμενες τάσεις, αλλά σε βάθος χρόνου» και ότι «οι επιδοματικές πολιτικές έχουν άκρως περιορισμένη εμβέλεια και δεν έχουν ιδιαίτερα αποτελέσματα εάν δεν δημιουργηθεί και ένα γενικότερο ευνοϊκό για την τεκνογονία περιβάλλον». 📄



## » ΘΕΤΙΚΑ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ, ΑΛΛΑ...

# Σε ιστορικό χαμηλό οι γεννήσεις στην Ελλάδα

Μελέτη του Εργαστηρίου Δημογραφικών και Κοινωνικών Αναλύσεων του Π.Θ. καταγράφει ότι από μόνα τους τα μέτρα δεν αρκούν

**Σ**ε ιστορικό χαμηλό οι γεννήσεις στην Ελλάδα, αφορούν σε μόλις 86.440 παιδιά για το 2018, όταν ο αντίστοιχος αριθμός το 1951 ήταν 155.422 γεννήσεις. Η πτώση του δείκτη των γεννήσεων έγινε ιδιαίτερα αισθητή μετά το 1980 και οφείλεται στο γεγονός ότι οι γυναίκες άρχισαν να κάνουν παιδιά σε ολοένα και μεγαλύτερη ηλικία, σε αντίθεση με προηγούμενες γενιές.

Στο πλαίσιο αυτό τα μέτρα στήριξης της οικογένειας και του παιδιού, που υιοθέτησε η κυβέρνηση, κρίνονται θετικά, δεν είναι όμως από μόνα τους ικανά να αντιστρέψουν την κατάσταση, καταγράφεται σε μελέτη του Εργαστηρίου Δημογραφικών και Κοινωνικών Αναλύσεων του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Σύμφωνα με τη μελέτη που έδωσε στο φως της δημοσιότητας ο διευθυντής του εργαστηρίου καθηγητής Βύρων Κοτζαμάνης, η πτώση του δείκτη μετά το 1980 και οι ιδιαίτερα χαμηλές τιμές της περιόδου 1988-2018 (<1,45 παιδιά/γυναίκα) δεν σημαίνει ότι οι γενιές των γυναικών που τεκνοποίησαν κυρίως την περίοδο αυτή έφεραν στον κόσμο στο τέλος της αναπαραγωγικής ζωής τους λιγότερα από 1,45 παιδιά ανά γυναίκα. Έκαναν τελικά περισσότερα 1,7-1,6 παιδιά. Η μεγάλη πτώση του δείκτη γεννήσεων οφείλεται κυρίως στο ότι οι γυναίκες αυτές άρχισαν να κάνουν τα παιδιά τους, σε αντίθεση με τις προηγούμενες γενιές σε όλο και μεγαλύτερη ηλικία και δευτερευόντως στο ότι άρχισαν να κάνουν λιγότερα παιδιά από τις μητέρες τους.

Σύμφωνα με τη μελέτη του κ. Κοτζαμάνη η προσωρινή άνοδος του δείκτη τη δεκαετία του 2000 δεν σημαίνει ότι ανακόπηκαν οι πτωτικές τάσεις της γονιμότητας στις διαδοχικές γενιές, καθώς οι γενιές αυτές συνεχίζουν να κάνουν όλο και λίγο λιγότερα παιδιά. «Οφείλεται κυρίως στην αναπλήρωση των γεννήσεων, στο ότι δηλαδή οι γυναίκες που ανέβηκαν συνεχώς τις γεννήσεις τους τα προηγούμενα χρόνια τις έκαναν τελικά σε μεγαλύτερη ηλικία τα επόμενα χρόνια», αναφέρει ο ίδιος.

Προσθέτει μάλιστα ότι η μικρή μείωση του δείκτη την περίοδο της κρίσης (1,48 το 2010, 1,35 παιδιά/γυναίκα το 2017), μείωση που θα ήταν

μεγαλύτερη χωρίς τις αλλοδαπές, οφείλεται στην συνεχιζόμενη αύξηση της μέσης ηλικίας στην απόκτηση των παιδιών στις νεότερες γενιές και στην συνεχιζόμενη μείωση της γονιμότητάς τους.

### Θετικά τα μέτρα...

Βάσει της ίδιας μελέτης τα εξαγγελθέντα μέτρα για τη «στήριξη της οικογένειας και του παιδιού» (εισόδημα γέννησης, αφορολόγητο 1.000 για κάθε παιδί, μείωση του ΦΠΑ στα βρεφικά είδη από 24% στο 13%, κατάργηση φόρου πολυτελείας για ΙΧ για τις πολύτεκνες οικογένειες, αύξηση των δικαιούχων voucher παιδικών σταθμών) εντάσσονται κυρίως στην κατηγορία «ενισχύσεις οικονομικής φύσης» και συνοδεύονται από την δέσμευση της κυβέρνησης για «καθολική πρόσβαση των οικογενειών στις υπηρεσίες βρεφονηπιακών σταθμών». «Τα μέτρα αυτά είναι καταρχάς θετικά, αν και εκτιμούμε ότι θα είχαν κάποια θετικότερα αποτελέσματα, αν το εισόδημα γέννησης περιοριζόταν στην πρώτη γέννηση και ήταν πολλαπλάσιο του δοθέντος. Στοχεύουν δε ειδικότερα σε μια από τις παραμέτρους, τη μικρή μείωση του άμεσου «κόστους» που προκύπτει από την έλωση ενός παιδιού», αναφέρει ο διευθυντής του Εργαστηρίου Δημογραφικών και Κοινωνικών Αναλύσεων του Π.Θ.

### ...αλλά όχι ικανά να αναστρέψουν την κατάσταση

«Τίθεται, όμως, το ερώτημα αν οι επιπλέον αυτές οικονομικές ενισχύσεις δύνανται να επηρεάσουν τις υφιστάμενες τάσεις και ειδικότερα εάν θα έχουν επιπτώσεις στις γεννήσεις και τη γονιμότητα, τον τελικό δηλαδή αριθμό των παιδιών που θα φέρουν στον κόσμο οι νεότερες γενιές», τορίζει ο κ. Κοτζαμάνης.

Σύμφωνα με τον ίδιο, οι γεννήσεις κάθε χρονιά είναι προϊόν δύο ανεξάρτητων παραγόντων, του πλήθους των γυναικών αναπαραγωγικής ηλικίας και του τελικού αριθμού των παιδιών που θα κάνουν. Το πλήθος των γυναικών αναπαραγωγικής ηλικίας της αμέσως επόμενης δεκαετίας, χωρίς ριζικές αλλαγές δεν αναμένεται να αυξηθεί, αλλά αντίθετως θα μει-



Τα μέτρα στήριξης της οικογένειας δεν αρκούν, όσο οι γυναίκες αργούν να τεκνοποιήσουν, αναφέρεται σε μελέτη του Π.Θ.

ωθεί (κατά 250 χιλ. από το 2018 έως το 2030, κατά 350-400 χιλ. μέχρι το 2040).

Ο παράγοντας αυτός θα έχει στο μέλλον προφανώς αρνητική επίπτωση στις γεννήσεις που θα μπορούσε εν μέρει μόνον να αντισταθμισθεί εάν οι νεότερες γενιές αρχίσουν να κάνουν όλο και λίγο περισσότερα παιδιά απ' ό,τι οι γονείς τους ή εάν σταματήσουν να κάνουν τα παιδιά τους σε όλο και μεγαλύτερη ηλικία. Βραχυπρόθεσμα δε, η μείωση των γεννήσεων θα μπορούσε επίσης μερικώς να αντισταθμισθεί εάν κάποιες από τις γυναίκες μεγαλύτερων ηλικιών που τα επόμενα χρόνια θα βρισκονται προς το τέλος του αναπαραγωγικού τους κύκλου (>35 ετών), μην έχοντας κάνει τον αριθμό των παιδιών που θα ήθελαν, εκτιμώντας ότι σε λίγο δεν θα έχουν πλέον άλλα περιθώρια, μπόρεσαν να κάνουν το επιθυμητό παιδί.

«Τα ανακοινωθέντα μέτρα, αν και θετικά, δεν δύνανται να ανατρέψουν τις υφιστάμενες τάσεις», υποστηρίζει ο καθηγητής και εισηγεί: «Οριακά, μπορούν να ενισχύσουν ελαφρώς την τάση απόκτησης ενός παιδιού κάποιων από τις πλέον ηλικιωμένες γυναίκες την επόμενη δεκαετία, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι στο τέλος της ζωής τους οι «παλαιότερες» αυτές γενιές αυτές θα κάνουν περισσότερα παιδιά από ότι έκαναν οι προηγούμενες γενιές. Επίσης μπορούν να επιβραδύνουν την αύξηση της μέσης ηλικίας στην τεκνογονία των νεότε-

ρων γυναικών τα επόμενα χρόνια, καθώς κάποιες από τις γυναίκες των γενιών αυτών που θα έκαναν ούτως ή άλλως ένα παιδί αργότερα, θα αποφασίσουν να το κάνουν νωρίτερα (σε μικρότερη δηλ. ηλικία), χωρίς αυτό πάλι να σημαίνει ότι στο τέλος της αναπαραγωγικής τους ζωής οι γενιές αυτές των γυναικών θα κάνουν λόγω των συγκεκριμένων μέτρων, περισσότερα παιδιά απ' ό,τι οι μητέρες τους».

«Στο ερώτημα επομένως ενάντια μέτρα που ελήφθησαν θα έχουν επίσημο επίδραση εάν οι νεότερες γενιές στον μέσο δηλαδή αριθμό παιδιών ανά γυναίκα των νεότερων γενιών, η απάντηση είναι αρνητική. Τα μέτρα αυτά δεν αναμένεται να οδηγήσουν σε αύξηση την τελική γονιμότητά τους και ως εκ τούτου ορθώς κατά τη γνώμη μας ο υπουργός Εσωτερικών σε πρόσφατη παρέμβασή του σε ημερίδα της ΑΣΠΕ δήλωσε ότι «η αποσπασματική επιδοματικά πολιτική και τα κάθε λογής φιλοδωρήματα δεν λύνουν το πρόβλημα», υπογραμμίζεται στη μελέτη.

### Προβλέψεις για την επόμενη δεκαετία

Στη μελέτη συμπεριλαμβάνεται πρόβλεψη για μικρή αύξηση των γεννήσεων την επόμενη δεκαετία γεγονός που αποδίδεται ότι κάποιες γυναίκες που οδεύουν προς το τέλος του αναπαραγωγικού τους κύκλου μην έχοντας πλέον περιθώρια θα κά-

νουν το επιθυμητό παιδί.

Προβλέπεται επίσης ότι δεν θα συνεχιστεί για πολύ ακόμη η αύξηση της μέσης ηλικίας στην απόκτηση των παιδιών «ιδιαίτερα δε του πρώτου» στις νεότερες γενιές. «Οι δύο αυτοί παράγοντες θα έχουν κάποιο μικρό θετικό αντίκτυπο την επόμενη δεκαετία και οι δεικτές συγχρονικής γονιμότητας πιθανότατα θα αυξηθούν οριακά (από το 1,35 το 2017 στα 1,45-1,50 παιδιά ανά γυναίκα).

Η αύξηση αυτή δεν πρόκειται όμως να συνεχισθεί την μεθεπόμενη δεκαετία την προσδευτική διαμόρφωση στη χώρα μας ευνοϊκότερων για την απόκτησή τους συνθηκών και επομένως μια στοχευμένη δημογραφική πολιτική στο πεδίο αυτό», σημειώνει ο κ. Κοτζαμάνης. «Οφείλουμε να υπενθυμίσουμε ότι ακόμη και η όποια, ελάχιστη πιθανή, μικρή αύξηση των γεννήσεων κάποια από τα επόμενα χρόνια δεν πρόκειται να αλλάξει το αρνητικό πρόσημο του φυσικού ισοζυγίου τη δεκαετία 2020 – '29 καθώς οι θάνατοι αναμένεται να αυξηθούν και οι γεννήσεις δεν είναι δυνατόν να ξεπεράσουν, στην ευνοϊκότερη των περιπτώσεων, τις 900.000 χιλιάδες, ενώ οι θάνατοι, λόγω της γήρανσης του πληθυσμού μας, θα υπερβούν πιθανότατα το 1.200.000», καταλήγει ο κ. Κοτζαμάνης.

## 6. ΤΑ ΣΥΝ ΚΑΙ ΤΑ ΠΛΗΝ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ

Μέσο: . . . . . ΘΕΣΣΑΛΙΑ ΒΟΛΟΥ

Ημ. Έκδοσης: . . . 17/12/2019 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 18/12/2019

Σελίδα: . . . . . 11



• ΤΙ ΔΕΙΧΝΕΙ ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

# Τα νέα μέτρα δεν θα οδηγήσουν σε αύξηση της τελικής γονιμότητας

**Στην άποψη ότι τα νέα μέτρα που έλαβε η κυβέρνηση για την οικογένεια και το παιδί, δεν αναμένεται να οδηγήσουν στην αύξηση του αριθμού των παιδιών που θα φέρουν στον κόσμο οι νεότερες γυναίκες, αυτές δηλαδή που γεννήθηκαν μετά το 1980, καταλήγει η μελέτη που πραγματοποίησε το Εργαστήριο Δημογραφικών και Κοινωνικών Αναλύσεων (ΕΔΚΑ) του Τμήματος Χωροταξίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.**

ΡΕΠΟΡΤΑΖ  
ΦΩΤΗΣ ΣΠΑΝΟΣ

Ο καθηγητής Δημογραφίας κ. Βύρων Κοτζαμάνης επισημαίνει πως «πρόσφατα η κυβέρνηση έλαβε μέτρα για την αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος επικεντρωμένα στη στήριξη της οικογένειας και των γεννήσεων. Μετά από μια πρώτη έκθεση της πορείας της γονιμότητας και των γεννήσεων στη χώρα μας εξετάζουμε την επίδραση των μέτρων αυτών και παρουσιάζουμε την πιθανή εξέλιξη των ετήσιων δεικτών γονιμότητας και των γεννήσεων την επόμενη δεκαετία. Εκτιμάται ειδικότερα ότι τα ληφθέντα μέτρα, αν και θετικά, δεν θα ανατρέψουν τις υφιστάμενες αρνητικές τάσεις. Οριακά και μόνον, μπορούν να ενισχύσουν την τάση απόκτησης ενός παιδιού από κάποιες από τις πλέον ηλικιωμένες γυναίκες ή ακόμη και να ανακόψουν τα αμέσως επόμενα χρόνια μερικώς την αύξηση στις νεότερες γενεές της μέσης ηλικίας στη γέννηση, καθώς τμήμα των γυναικών των γενεών

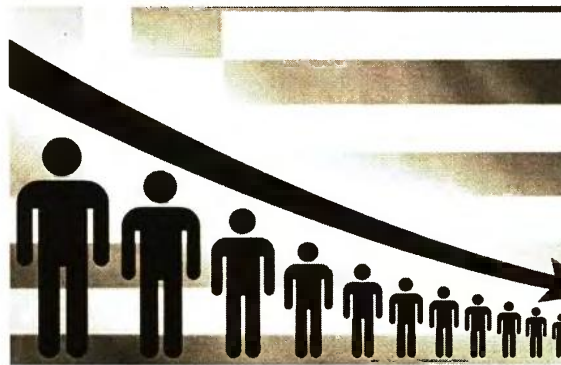
αυτών που θα έκαναν ούτως ή άλλως ένα παιδί θα το κάνουν λίγο νωρίτερα (σε μικρότερη δηλ. ηλικία)».

### Αλλαγή των αναπαραγωγικών μας συμπεριφορών

Ο καθηγητής Δημογραφίας επισημαίνει πως «για να ανακοπεί σε μια πρώτη φάση η φθίνουσα πορεία της γονιμότητας, απαιτείται προφανώς μια προοδευτική αλλαγή των αναπαραγωγικών μας συμπεριφορών και κυρίως η δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος που σήμερα δεν υπάρχει, περιβάλλοντος που θα επιτρέψει την υλοποίηση από τις νεότερες γενεές του επιθυμητού μεγέθους οικογένειας (γύρω από τα δύο παιδιά κατά μέσο όρο).

Τα μέτρα αυτά πρέπει να είναι επικεντρωμένα στο παιδί και την οικογένειά του, ανεξαρτήτως της μορφής της (συμβίωση με/χωρίς σύμφωνο, γάμος, μονογονεϊκή οικογένεια) και ταυτόχρονα, εκτός των άλλων, να στοχεύουν και στη μέγιστη δυνατή μείωση των διαφορών του επιπέδου διαβίωσης των οικογενειών μεσαίων και χαμηλών εισοδημάτων που απορρέουν από την έλλειψη ενός παιδιού. Μέτρα επομένως που δεν στοχεύουν μόνον στη μείωση του οικονομικού κόστους (άμεσου/έμμεσου) που προκύπτει από τη γέννηση και το μεγάλωμα κάθε παιδιού, αλλά που θα στοχεύουν και: α) Στην ενομήνωση της οικογενειακής με την επαγγελματική ζωή, β) στην άρση των έμφυλων διακρίσεων, και γ) στην αύξηση των διαθέσιμων εισοδημάτων ως και στην μερική κάλυψη βασικών κινδύνων που μπορεί να αντιμετωπίσουν στο μέλλον οι γονείς (στήριξη στην περίπτωση απώλειας της εργασίας, ενεργές πολιτικές για τη επανένταξη στην αγορά εργασίας, υψηλό σχετικό ελάχιστο διασφαλισμένο κατώτατο εισόδημα...).

Στόχος θα πρέπει να είναι κατά τη γνώμη μας η αύξηση της τελικής γονιμότητας των νεότερων γυναικών από 1,5 (γενεά 1975) σε 1,8 παιδιά και η σταθεροποίηση μακροπρόθεσμα των γεννήσεων πάνω



από τις 90.000/έτος. Ειδικότερα δε μεγαλύτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στην ανακοπή της αύξησης της τελικής στεκνίας, της αύξησης δηλαδή του ποσοστού των γυναικών χωρίς παιδιά (>20% στις γενεές 1970-75, 14% στις γενεές 1935-39).

Οφείλουμε τέλος ταυτόχρονα να υπενθυμίσουμε ότι τα όποια μέτρα ληφθούν, δεν θα αλλάξουν ριζικά τις υφιστάμενες τάσεις άμεσα, αλλά σε κάποιο βάθος χρόνου και όπως το έχει δείξει και η διεθνής εμπειρία οι επιδοματικές πολιτικές έχουν άκρως περιορισμένη εμβέλεια και δεν έχουν ιδιαίτερα αποτελέσματα, εάν δεν υπάρχει ένα γενικότερο ευνοϊκό περιβάλλον».

### Οι συνέπειες των μέτρων

Ο κ. Κοτζαμάνης ανέφερε πως «τα εξαγγελθέντα μέτρα για τη «στήριξη της οικογένειας και του παιδιού» (επίδομα γέννησης, αφορολόγητο 1.000 για κάθε παιδί, μείωση του ΦΠΑ στα βρεφικά είδη από 24% στο 13%, κατάργηση φόρου πολυτελείας για ΙΧ για τις πολύτεκες οικογένειες, αύξηση των δικαιούχων voucher παιδικών σταθμών) εντάσσονται κυρίως στην κατηγορία «ενισχύσεις οικονομικής φύσης» και συνοδεύονται

από τη δέσμευση της κυβέρνησης για «καθολική πρόσβαση των οικογενειών στις υπηρεσίες βρεφονηπιακών σταθμών». Τα μέτρα αυτά είναι καταρχάς θετικά, αν και εκτιμούμε ότι θα είχαν κάποια θετικότερα αποτελέσματα αν το επίδομα γέννησης περιοριζόταν στην πρώτη γέννηση και ήταν πολλαπλάσιο του δοθέντος. Στοχεύουν δε ειδικότερα μια από τις παραμέτρους, τη μικρή μείωση του άμεσου «κόστους» που προκύπτει από την έλλειψη ενός παιδιού.

Τίθεται όμως το ερώτημα αν οι επιπλέον αυτές οικονομικές ενισχύσεις δύνανται να επηρεάσουν τις υφιστάμενες τάσεις, και ειδικότερα εάν θα έχουν επιπτώσεις στις γεννήσεις και τη γονιμότητα (τον τελικό δηλ. αριθμό των παιδιών που θα φέρουν στον κόσμο οι νεότερες γενεές). Και η απάντηση είναι αρνητική: Τα μέτρα αυτά δεν αναμένεται να οδηγήσουν σε αύξηση την τελική γονιμότητά τους».

### Η εξέλιξη της γονιμότητας την επόμενη δεκαετία

Ο κ. Κοτζαμάνης επισημαίνει πως «οι ετήσιοι δείκτες συγχρονικής-γονιμότητας, ακόμη και εάν δεν είχαν ληφθεί τα προαναφερθέντα μέτρα, θα αυξηθούν πιθανότατα ελαφρώς την επόμενη δε-



Ο Βύρων Κοτζαμάνης

κατία γιατί, όπως προαναφέραμε: α) θα έχουμε μια μικρή «αναπήρωση των γεννήσεων» (κάποιες από πιο ηλικιωμένες γυναίκες που οδεύουν προς το τέλος του αναπαραγωγικού τους κύκλου μη έχοντας πλέον περιθώρια θα κάνουν το -ή το επιπλέον- επιθυμητό παιδί και β) δεν αναμένεται να συνεχισθεί για πολύ ακόμη η αύξηση της μέσης ηλικίας στην απόκτηση των παιδιών -ιδιαίτερα δε του πρώτου- στις νεότερες γενεές. Οι δυο αυτοί παράγοντες θα έχουν κάποιο μικρό θετικό αντίκτυπο την επόμενη δεκαετία και οι δείκτες συγχρονικής γονιμότητας πιθανότατα θα αυξηθούν οριακά (από το 1,35 το 2017 στα 1,45-1,50 παιδιά/γυναίκα). Η αύξηση αυτή δεν πρόκειται όμως να συνεχισθεί τη μεθεπόμενη δεκαετία εάν οι νεότερες γενεές δεν αρχίσουν να κάνουν άλλο και λίγο περισσότερα παιδιά. Οφείλουμε τέλος να υπενθυμίσουμε ότι ακόμη και η όποια -ελάχιστη πιθανή- μικρή αύξηση των γεννήσεων κάποια από τα επόμενα χρόνια δεν πρόκειται να αλλάξει το αρνητικό πρόσημο του φυσικού ισοζυγίου τη δεκαετία 2020-29 καθώς οι θάνατοι αναμένεται να αυξηθούν και αυτοί. Ο γονιμότητας δεν είναι δυνατόν να ξεπεράσουν- στην ευνοϊκότερη των περιπτώσεων- τις 900.000 χιλιάδες, ενώ οι θάνατοι, λόγω της γήρανσης του πληθυσμού μας, θα υπερβούν πιθανότατα τους 1.200.000».